

## Bijlage 2 – Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart:

Bij ministerieel besluit van 19 april 2017 werd de voormalige priorij van Hunnegem beschermd als stadsgezicht. Deze bescherming omvat de Onze-Lieve-Vrouwekerk van Hunnegem, het aangebouwde kloosterpand en alle gebouwen die bij de uitbreiding van de congregatie zijn bijgebouwd naar noodzaak. Onder deze uitbreidingen vallen ook de twee gebedsgrotten, opgericht in ere van Sint-Benedictus en Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes.

Aanvraag tot erkenning als ZEN-erfgoed (zonder economisch nut),  
van de gebedsgrot opgericht ter ere van Sint-Benedictus (1895)  
van de gebedsgrot opgericht ter ere van Onze-Lieve-Vrouw van Lourdes (20<sup>e</sup> eeuw)

Besluit Vlaamse Regering betreffende de uitvoering Onroerenderfgoeddecreet van 12 juli 2013  
Hoofdstuk 2 – Definities

Art. 2 In dit besluit wordt verstaan onder:

28° ZEN-erfgoed: beschermde onroerende goederen of onroerende goederen gelegen in een erfgoedlandschap, of een deel ervan dat een opzichzelfstaand geheel vormt, dat niet van dien aard is dat het economisch nut kan hebben, en dat uitdrukkelijk als dusdanig erkend is in de beslissing waarbij het beheersplan werd goedgekeurd;

De naar beneden glooiende ommuurde tuin ten zuidoosten van de klooster- en schoolsite wordt begrensd door de deels gedempte zijtak van de Dender, de zogenaamde Kleine Dender. Op basis van historisch kaartmateriaal, kadasterarchief en iconografische bronnen mag aangenomen worden dat deze zone nooit bebouwd is geweest. Op de Ferrariskaart van 1771-1778 wordt het terrein binnen de eveneens opgetekende kloostermuren verdeeld in deels beboomde rastervormige percelen. Op de gravure van Theo L. L'Haire omstreeks 1912 wordt de tuinzone afgebeeld als een bebloemde en beboomde wandeltuin voor de zusters, met speelweide, grot, loofgang, kapel en moestuin. Deze tuinzone verloor na het vertrek van de laatste zusters in 2008 haar aanleg en geraakte volledige overwoekerd. Door ruimingswerken omstreeks 2016 werden diverse betekenisvolle tuinornamenten terug zichtbaar.

De neogotische kapel en de loofgang liggen op het perceel van het museum. Het derde ornament is de St-Benedictusgrot. Voorbij de muurknik bevindt zich deze grote grot vooraan omzoomd door een laag ijzeren hekje. Deze grote constructie werd volgens een opschrift binnenin opgericht ter ere van Sint-Benedictus en vervaardigd in 1895: 'Hippolyte Jules et/Gustave Flamant/ de Grammont/ (...)Rent Construire cette/ Grotte de l'Honeur/ St.Benoit/ 11juillet 1895'. De grot is samengesteld uit een combinatie van echte stenen met cementrustiek. In de nabijheid staan nog een aantal confireren en buxus, beplanting die kenmerkend is voor een kloostertuin aanleg en ook afgebeeld werd op de gravure van circa 1912 van Theo L. L'Haire.

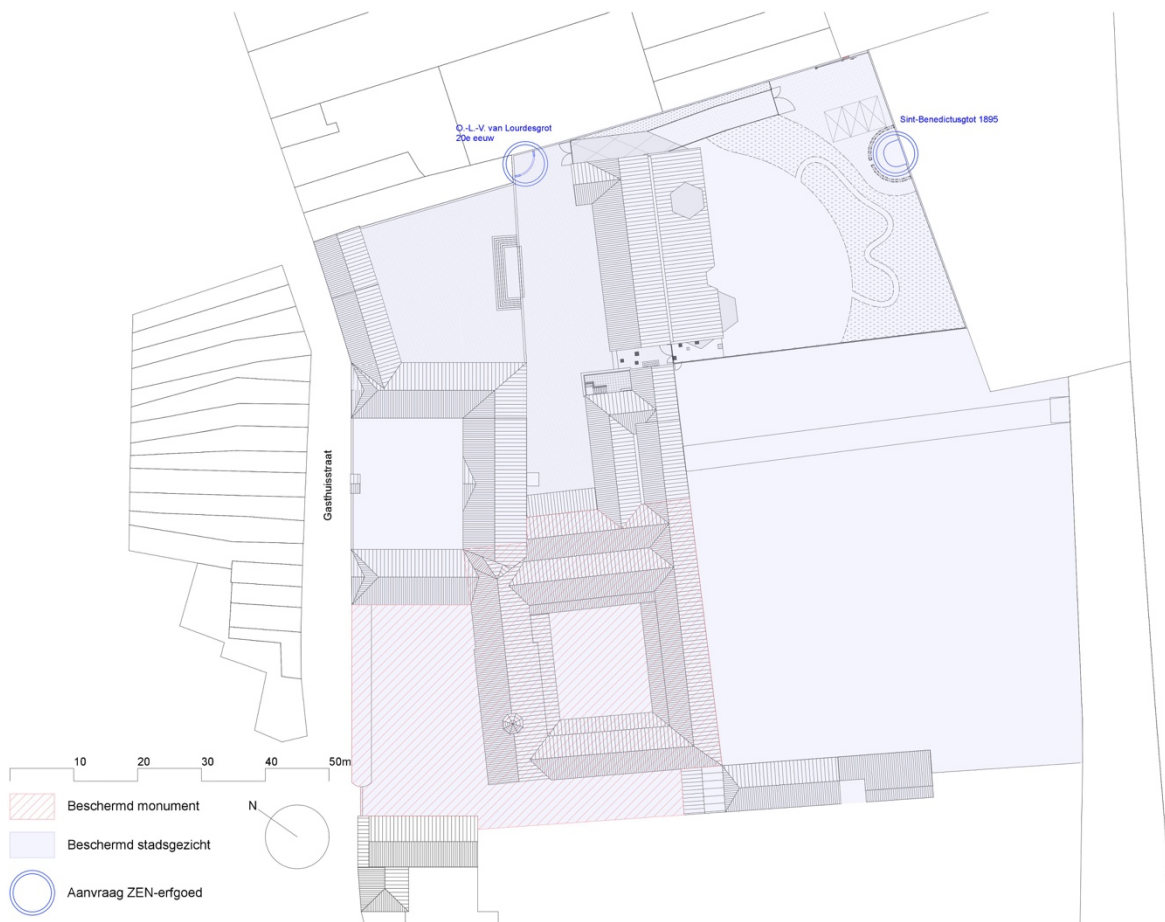
De speelplaats achter de straatvleugel omvat twee niveaus. Tegen de bakstenen schoolmuur, deel van de voormalige kloostermuur, staat een met losse stenen gevormde kleien 20<sup>ste</sup> eeuwse Onze-Lieve-Vrouw van Lourdesgrot met bovenaan een Onze-Lieve-Vrouw van Lourdesbeeldje in een uitgespaarde nis en vooraan afgeboord met een laag ijzeren sierhekje.

De twee grotten zijn met de tuinmuur de enige restanten op het perceel van de school die expliciet refereren naar het voormalige klooster. Beide grotten zijn nog een in oorspronkelijke staat en origineel. In het huidige schoolbudget en schoolgebeuren zijn deze minder belangrijk maar met de heraanleg van de omgeving (speelplaatsen en tuin) kunnen deze een prominentere rol krijgen en is een opwaardering wenselijk. Deze ornamenten hebben geen enkele andere functie dan een gebedsgrot en hebben op geen enkele andere manier een nut of gebruik.

Hoewel grotten in het verleden deel uit maakten van iedere kloostertuin verdwijnen ze meer en meer. Kloostergebouwen worden herbestemd, verkaveld of gecommercialiseerd. Kloostertuinen worden omgevormd tot speelplaatsen, parkings, manoeuvreerruimte voor leveringen en diensttoegangen waarbij deze grotten sneuvelen. Bijgevolg versterkt de aanwezigheid van de grot ook in hoge mate de ensemblewaarde van de volledige kloostersite.

Een erkenning als ZEN-monument is mogelijk en voldoet aan de volgende criteria:

- Voor beide grotten is geen andere activiteit / invulling mogelijk, noch een herbestemming;
  - o De grotten zijn opgericht voor en vormgegeven naar hun enige bestemming: gebedsgrot.
  - o Door hun specifieke vormgeving en afmetingen kunnen zij slechts 1 functie vervullen.
- De eigenaar, vzw Katholieke Basisschool Hunnegem, heeft geen opbrengst of nut bij het gebruik ervan.



Bron: beschermingsdossier 4.001/41018/104.1 Helena Duchêne, 7/7/2016 – aangepast 18/01/2017